

KESKUSKAUPPAKAMARI

Tilintarkastuslautakunta

HTM-TUTKINTO 4.9.2010

1-OSA

HYVÄ TILINTARKASTUSTAPA JA HYVÄ KIRJANPITOTAPA (4 tuntia)

Ratkaise seuraavat tehtävät (1–3) voimassa olevien säädösten sekä hyvän tilintarkastustavan ja hyvän kirjanpitotavan perusteella, ellei tehtävästä muuta ilmene. Perustele vastauksesi, jos tehtävästä ei muuta ilmene. Tutustu myös kunkin tehtävän yhteydessä annettuihin vastaamisohjeisiin.

Tehtäviin voi vastata KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaiseman ajantasaisten Tilintarkastusalan standardit ja suositukset tai Kansainväliset tilintarkastus- tai laadunvalvonta-standardit -teosten mukaisesti. Vastauksissa tilintarkastajan raportit voi laatia KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaiseman Tilintarkastusalan kertomukset ja lausunnot -teokseen sisältyvien mallien mukaisesti.

Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tekstissä esiintyvät yritykset, henkilöt ja tunnistetiedot ovat kuvitteellisia. Tehtävien yhteydessä esittämättömillä hallinto- ja kirjanpitoasiakirjoilla tai tehtävässä mainituilla, mutta esittämättömillä liitteillä ei ole merkitystä tehtävien ratkaisussa. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tilinpäätöslukuja on esitetty joissakin kohdissa pyöristettyinä. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, mille viikonpäiville päivämäärät sijoittuvat.

Kunkin tehtävän otsikossa mainittu ohjevastausaika kuvaa vastauksen painoa arvostelussa. Vastausten arvostelussa voi saada plus- ja miinuspisteitä. Tehtävissä vaadituissa raporteissa olevista kielioppi- tai kirjoitusvirheistä sekä esitystapaa koskevista virheistä voi saada miinuspisteitä.

Tehtävissä IFRS:n (*International Financial Reporting Standards*) mukainen tilinpäätös tarkoittaa kirjanpitolain 7 a -luvun mukaisten kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittua tilinpäätöstä. FAS:n (*Finnish Accounting Standards*) mukainen tilinpäätös tarkoittaa Suomen voimassa olevan kirjanpitolain mukaan laadittua muuta tilinpäätöstä kuin lain 7 a -luvussa tarkoitettua kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittua tilinpäätöstä.

Käytä tehtäviin vastatessasi tietokoneen työpöydältä "HTM-tutkinto" -kansion alakansiosta 1-osa - Del 1 löytyviä vastauspohjia. Tehtävät tallennetaan käyttämällä tallennusnimessä tehtävän otsikkoa ja vastaajan tunnistenumeroa. Esimerkiksi kokelas, jonka tunnistenumero on 123456, tallentaa vastauksensa seuraavasti:

1-osa Tehtävä 1_123456

1-osa Tehtävä 2_123456 jne.

Tehtävämonistetta ei tarvitse palauttaa.

Tehtävä 1 (80 min.)

Vientikosmetiikka Oy on vuodesta 1967 toiminut suomalainen kosmetiikka-alan yritys, jonka myynnistä pääosa on tullut viennistä. Aluksi vienti keskittyi entisen Neuvostoliiton alueelle, mutta nykyään vientiä on laajennettu myös muualle Eurooppaan. Vientikosmetiikka Oy:n tilintarkastajana on toiminut perustamisesta asti KHT-Yhteisö Taitotarkastajat Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana viimeiset viisi vuotta on ollut KHT Tarmo Terävä.

Toimit Vientikosmetiikka Oy:n tilintarkastustiimissä päävastuullisen tilintarkastajan apulaisena. Sinulle on annettu käyttöösi päävastuullisen tilintarkastajan analyttisen tarkastuksen pohjana käyttämä tuloslaskelma ja tase, joissa on käytetty hyväksi osittain myös edellisen vuoden tilinpäätös- ja toimintakertomustietoja. Päävastuullinen tilintarkastaja on käynyt jo tapaamassa yhtiön toimitusjohtajaa ja keskustellut hänen kanssaan merkittävistä muutoksista tuloksessa ja taseessa 30.6.2010 päättyneen tilikauden aikana.

Tehtävä

1.1 Selosta, miten täydentäisit analyttisen tarkastuksen suunnitelmaa (liite 1). Selosta, millaisia analyttisiä toimenpiteitä on suoritettava liitteessä 2 olevan analyttisen tarkastuksen toimenpiteiden aineiston ja liitteen 3 perusteella, jotta ne olisivat hyvän tilintarkastustavan mukaisia.

1.2 Arvioi tehtävässä annettujen tietojen perusteella merkittävimmät tilintarkastuksessa huomioitavat olennaisen virheellisyyden riskit seuraavan taulukon muodossa.

Vastausmalli

Olennaisen virheellisyyden riskin kuvaus	Tilinpäätöserät ja tilinpäätöskannanotot, joihin olennainen virheellisyyden riski vaikuttaa	Perustelu, miksi kyseessä on olennaisen virheellisyyden riski
<p>Myyntin laskentajärjestelmiä ei ole täysin integroitu vaan Shine-hiusliiketoiminta-alueen ei-euromääräinen liikevaihto viedään osakirjanpitojärjestelmästä pääkirjanpitoon kuukausittain muistiositteita käyttäen. Integroimaton laskentajärjestelmä lisää olennaisen virheellisyyden tai riskin mahdollisuutta liikevaihdon tuloutuksessa.</p>	<p>-Liikevaihto -Myyntin katko, oikeellisuus</p>	<p>Shine-hiusliiketoiminnan liikevaihto on tilikaudella ollut n. 7 miljoonaa euroa, jota voidaan pitää olennaisena yhtiön liikevaihtoon nähden.</p>

LIITTEET

1. Analyttisen tarkastuksen suunnitelma
2. Analyttisen toimenpiteiden aineisto
3. Toimitusjohtajan haastattelussa saadut kommentit merkittäviin analyysissä esille tulleisiin vaihteluihin

LIITE 1 Analyyttisen tarkastuksen suunnitelma

Analyyttisen tarkastuksen tavoite

Tavoitteena suoritettavassa analyttisessä tarkastuksessa on hankkia relevanttia ja luotettavaa tilintarkastusevidenssiä 30.6.2010 laadittavan tilinpäätöksen tilintarkastusta varten.

Lisäksi tavoitteena on kartoittaa merkittäviä riskialueita tilintarkastussuunnitelmaa varten, jotta voidaan määritellä mahdolliset muut tarvittavat tarkastustoimenpiteet yksittäisten tapahtumien tarkastamiseksi.

Olennaisuus

Tilinpäätökselle kokonaisuutena määritelty olennaisuus on 10 % tuloksesta ennen veroja. Olennaisuuden määrittelyssä on käytetty tilintarkastajan ammatillista harkintaa sekä otettu huomioon tilinpäätöksen käyttäjien taloudellisen informaation tarpeet.

Odotusarvo

Odotusarvona tuloslaskelman ja taseen analyttisessä tarkastuksessa on käytetty yhtiön laatimaa budjettia, koska se on aikaisempina vuosina antanut hyvän estimaatin poikkeamien määrittämiseksi.

Analyysin tulosten tutkiminen

Analyysin pohjalta haastatellaan yhtiön toimitusjohtajaa, jolla on pitkäaikainen kokemus toimialalta ja yhtiöstä.

LIITE 2 Analyttisen toimenpiteiden aineisto

Vientikosmetiikka Oy

TOIMINTAKERTOMUS 1.7.2008 - 30.6.2009 (lyhennelmä)

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Yhtiön liikevaihto 30.6.2009 päättyneellä tilikaudella oli 42 miljoonaa euroa (36 miljoonaa euroa euroa 30.6.2008), mikä jäi hieman tavoitteesta maailmanlaajuisesta laskusuhdanteesta johtuen. Kysyntä kasvoi kuitenkin erityisesti ihonhoitotuoteliiketoiminnan alueella, kun yhtiö lanseerasi uuden päivittäiseen käyttöön ja herkälle iholle suunnatun ihonhoitosarjan. Vienti Saksaan sekä entisen Neuvostoliiton alueelle säilyi vahvana ja nämä ovat edelleen yhtiön keskeisiä vientialueita.

Liiketappio kuitenkin kasvoi edellisvuodesta noin 25 %. Syynä tähän oli pitkälti suuren saksalaisen jakeluketjun konkurssi, josta aiheutui n. 1,1 miljoonan euron luottotappiot. Asian käsittely jatkuu paikallisissa oikeusasteissa. Yhtiön johto katsoo, että osa saamisista on mahdollista saada takaisin. Tässä vaiheessa koko saaminen kirjattiin kuitenkin luottotappioksi.

Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Yhtiö pääsi 18.8.2009 pitkällisten neuvottelujen jälkeen sopimukseen turkkilaisen kilpailijansa hius-
tuoteliiketoiminnan ostamisesta. Tällä katsotaan olevan merkittävä positiivinen vaikutus yhtiön tuloskehitykseen etenkin loppuvuoden aikana. Kaupan myötä yhtiön työntekijämäärä nousee noin 50 henkilöllä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Edellä kerrotun liiketoimintakaupan takia näkymät seuraavalle tilikaudelle ovat erittäin positiiviset. Raaka-ainehinnat ovat nousseet jonkin verran, mutta yhtiön johto arvioi, että ne pystytään lyhyen siirtymäkauden jälkeen lisäämään myyntihintoihin. Yhtiössä ollaan myös uudistamassa maksuehtoja, olla hinnankorotukset pyritään tekemään nopeammin.

Yhtiössä on panostettu merkittävästi ylimääräisten kulujen leikkaamiseen mm. alihankintaa konsultointia ja matkustamista rajoittamalla. Tämän linjan uskotaan alkavan merkittävästi vaikuttaa alkaneella tilikaudella

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista liiketoiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Raaka-ainehintojen muutoksilla on merkittävä vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen. Yhtiö harjoittaa USD-määräistä vientikauppaa Baltiaan. Yhtiö on suojautunut riskeiltä mutta kaikkia valuuttariskejä ei kuitenkaan voida suojaustoimin ehkäistä. Lisäksi Baltian alueelle liittyy liiketoiminnallisia riskejä, mutta asiakkaiden luottokelpoisuutta seurataan säännöllisesti. Myynti lopetetaan välittömästi häiriötilanteessa.

Käynnissä olevat oikeustapaukset

Naapurikiinteistöt ovat esittäneet korvausvaatimuksia 650 000 euron edestä liittyen yhtiön omistaman voimalaitoksen padon osittaiseen sortumiseen vuonna 2008. Käräjäoikeudelle toimitetun haasteen mukaan vesi nousi hetkellisesti joen alajuoksulla noin 60 cm, mikä aiheutti vesivahinkoja joillekin alueen kiinteistöille. Asiantuntijoiden ja yhtiön lakimiehen mukaan vahingot ovat varsin pieniä ja niistä on tehty tilinpäätökseen parhaan arvion mukainen pakollinen varaus. Asia tulee käräjäoikeuden käsitte-
lyyn vuoden 2010 loppupuolella.

LIITE 2 Analyttisen toimenpiteiden aineisto

Vientikosmetiikka Oy

TULOSLASKELMA	Tilinpäätös 1.7.2008- 30.6.2009	Budjetti / odotusarvo 1.7.2009- 30.6.2010	Toteutunut 1.7.2009- 30.6.2010	Erotus toteutunut - odotusarvo	Kommentit toimitusjohta- jan haastatte- lusta ks. liite 3
Liikevaihto	42 027 636,64	58 000 000,00	55 423 891,07	-2 576 108,93	1.
Valmiiden ja keskeneräis- ten tuotteiden lisäys(+) tai vähennys(-)	-187 212,21	2 000 000,00	5 081 072,70	3 081 072,70	
Liiketoiminnan muut tuotot	165 373,58	250 000,00	133 674,34	-116 325,66	
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilik.aikana	27 987 234,65	37 700 000,00	42 772 213,14	5 072 213,14	2.
Ulkopuoliset palvelut	6 743 871,11	7 500 000,00	7 776 567,82	276 567,82	3.
Materiaalit ja palvelut yh- teensä	34 731 105,76	45 200 000,00	50 548 780,96	5 348 780,96	
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	4 700 540,47	4 600 000,00	4 379 762,13	-220 237,87	4.
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	940 108,09	920 000,00	899 455,13	-20 544,87	4.
Muut henkilösivukulut	355 570,49	355 000,00	388 452,36	33 452,36	
Henkilöstökulut yhteensä	5 996 219,05	5 875 000,00	5 667 669,62	-207 330,38	
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	2 504 727,89	2 800 000,00	2 459 934,86	-340 065,14	5.
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	2 504 727,89	2 800 000,00	2 459 934,86	-340 065,14	
Liiketoiminnan muut kulut	3 095 079,74	2 800 000,00	3 009 441,47	209 441,47	6.
Liikevoitto (-tappio)	-4 321 334,44	3 575 000,00	-1 047 188,80	-4 622 188,80	7.
Muut korko- ja rahoitus- tuotot					
Muilta	22 400,65	20 000,00	22 656,37	2 656,37	
Korkokulut ja muut rahoit- uskulut					
Muille	-578 938,53	-600 000,00	-758 941,89	-158 941,89	8.
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-556 537,88	-580 000,00	-736 285,52	-156 285,52	
Voitto (tappio) ennen sa- tunnaisia eriä	-4 877 872,31	2 995 000,00	-1 783 474,31	-4 778 474,31	
Voitto (tappio) ennen tp- siirtoja ja veroja	-4 877 872,31	2 995 000,00	-1 783 474,31	-4 778 474,31	
Tuloverot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden voitto (tappio)	-4 877 872,31	2 995 000,00	-1 783 474,31	-4 778 474,31	

LIITE 2 Analyttisen toimenpiteiden aineisto

Vientikosmetiikka Oy

TASE

	Tilinpäätös 30.6.2009	Budjetti/odotusarvo 30.6.2010	Toteutunut 30.6.2010	Erotus toteu- tunut - odotusarvo	Kommentit toimi- tusjohtajan haastat- telusta ks. liite 3
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	214 525,43	210 000,00	212 115,32	2 115,32	
Liikearvo	0,00	1 800 000,00	1 542 000,00	-258 000,00	9.
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	214 525,43	2 010 000,00	1 754 115,32	-255 884,68	
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	232 740,43	230 000,00	232 740,43	2 740,42	
Rakennukset ja rakennelmat	3 256 889,69	3 400 000,00	3 445 087,34	45 087,34	
Koneet ja kalusto	20 781 586,13	23 000 000,00	23 630 512,82	630 512,82	10.
Muut aineelliset hyödykkeet	238 144,93	250 000,00	264 387,68	14 387,68	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	365 573,77	500 000,00	550 714,18	50 714,18	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	24 874 934,94	27 380 000,00	28 123 442,44	743 442,43	
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	6 958 862,38	8 500 000,00	9 036 094,06	536 094,06	
Valmiit tuotteet/Tavarat	6 081 220,53	6 500 000,00	7 085 061,55	585 061,55	
Vaihto-omaisuus yhteensä	13 040 082,91	15 000 000,00	16 121 155,61	1 121 155,61	11.
Saamiset					
Lyhytaikaiset					
Myyntisaamiset	6 691 980,23	7 500 000,00	7 775 994,44	275 994,44	12.
Lainasaamiset	166 505,22	160 000,00	191 733,56	31 733,56	
Muut saamiset	695 142,42	350 000,00	397 347,35	47 347,35	
Siirtosaamiset	220 927,57	100 000,00	80 985,20	-19 014,81	
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	7 774 555,44	8 110 000,00	8 446 060,55	336 060,55	
Rahat ja pankkisaamiset	1 956 828,77	4 000 000,00	3 221 537,13	-778 462,87	13.
VASTAAVAA YHTEENSÄ	48 383 784,23	56 500 000,00	57 739 167,79	1 239 167,79	

Vientikosmetiikka Oy

TASE

	Tilinpäätös 30.6.2009	Budjetti/odotusarvo 30.6.2010	Toteutunut 30.6.2010	Erotus toteu- tunut - odotusarvo	Kommentit toimi- tusjohtajan haastat- telusta ks. liite 3
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma	10 082 700,00	10 082 700,00	10 082 700,00	0,00	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 108 525,00	1 108 525,00	1 108 525,00	0,00	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-3 465 455,23	-8 343 327,54	-8 343 327,54	0,00	
Tilikauden voitto (tappio)	-4 877 872,31	2 995 000,00	-1 783 474,31	-4 778 474,31	
Oma pääoma yhteensä	2 847 897,46	5 842 897,46	1 064 423,14	-4 778 474,31	14.
PAKOLLISET VARAUKSET	72 000,00	72 000,00	72 000,00	0,00	
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta	18 469 632,94	24 000 000,00	28 375 050,06	4 375 050,06	
Pitkäaikaiset velat yhteensä	18 469 632,94	24 000 000,00	28 375 050,06	4 375 050,06	15.
Lyhytaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta	7 884 228,11	4 500 000,00	6 374 048,71	1 874 048,71	16.
Saadut ennakkomaksut	228 755,28	300 000,00	387 879,15	87 879,15	
Ostovelat	11 906 932,12	13 500 000,00	12 899 874,51	-600 125,49	17.
Muut velat	3 315 225,52	3 400 000,00	3 505 273,58	105 273,58	
Siirtovelat	3 659 112,81	4 885 102,54	5 060 618,64	175 516,10	18.
Lyhytaikaiset velat yhteensä	26 994 253,83	26 585 102,54	28 227 694,58	1 642 592,04	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	48 383 784,23	56 500 000,00	57 739 167,78	1 239 167,79	

LIITE 3

Toimitusjohtajan haastattelussa saadut kommentit merkittäviin analyysissä esille tulleisiin vaihteluihin

1. Liikevaihdon kasvussa näkyy erityisesti uuden ostetun Shine-hiustuoteliiketoiminnan aikaansaama menekin lisäys. Yhtiön liikevaihto liiketoiminta-alueittain oli tilikaudella seuraava (tuhatta euroa):

Ihohoitotuotteet	
Ehostustuotteet	28 669
Hiustuotteet	17 688
Yhteensä	7 067

Yhtiö ei päässyt budjetoituun liikevaihtoon, koska ostettu hiustuoteliiketoiminta ei yltänyt sellaiseen myynnin kasvuun kuin oli ennakoitu budjettia tehtäessä. Kyseistä liiketoiminta-aluetta ei ole myöskään vielä integroitu yhtiön laskentajärjestelmiin, jonka vuoksi ei-euromääräinen liikevaihto viedään osakirjanpitojärjestelmästä pääkirjanpitoon kuukausittain muistiotositteilla.

2. Ostokulut ovat kasvaneet suhteessa enemmän kuin myynti. Tässä heijastuu erityisesti se, että uuden liiketoiminta-alueen raaka-aineet ovat n. 20 % korkeammat kuin perinteisen kosmetiikan. Asiaa ei budjettia laadittaessa osattu ennakoida.
3. Alihankinnan osuus suhteessa liikevaihtoon on hieman pienentynyt verrattuna edelliseen tilikauteen. Alihankintaa pyritään jatkossakin vähentämään hyödyntämällä enemmän oman tuotantolaitoksen vapaata kapasiteettia.
4. Henkilöstökulut ovat vähentyneet, koska yhtiö on automatisoinut tuotantoaan ja tehostanut tuotantoprosessiaan mm. uudella pakkauskoneella
5. Kuten edellisessä kohdassa tuli esille, niin yhtiö on tehostanut tuotantoprosessiaan lisäämällä tuotantokonekanta. Näin ollen poistot kasvavat jatkossa jonkin verran.
6. Yhtiö on kiristänyt merkittävästi kulupolitiikkaansa, mikä näkyy erityisesti liiketoiminnan muiden kulujen vähenemisenä, vaikka budjetoituihin säästöihin ei aivan päästykään.
7. Yhtiön liiketoiminta oli vielä 30.6.2010 päättyneen tilikauden alkupuolella hyvin positiivista, mutta uuden liiketoiminta-alueen sisäänajovaiheen negatiivisesta vaikutuksesta johtuen tilikauden loppu ei mennyt budjetoidusti. Yhtiön liikevoitto liiketoiminta-alueittain oli tilikaudella seuraava (tuhatta euroa):

Ihohoitotuotteet	2 547
Ehostustuotteet	1 501
Hiustuotteet	-5 095
Yhteensä	-1 047

8. Yhtiö on arvioitua heikomman kassavirran sekä isojen investointien takia ollut pakotettu ottamaan lisää lainaa korkeammalla korolla suunniteltua enemmän, mikä näkyy korkokulujen lisäyksenä. Kauppaneuvotteluissa päästiin ennakoitua parempaan lopputulokseen,
9. Liikearvo johtuu ostetun hiustuoteliiketoiminnan yhteydessä maksetusta positiivisesta tuotto-odotuksesta. Poistoaika on 5 vuotta alkaen 18.8.2009. joten kaupasta aiheutuva liikearvokin jäi ennakoitua pienemmäksi.
10. Yhtiö on tilikauden aikana investoinut uusiin automaatiolaitteisiin noin 0,6 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän.
11. Vaihto-omaisuuden kasvu selittyy uuden hiustuotesarjan vaatimien raaka-aineiden ja valmist tuotteiden varastonimikkeiden kasvulla.
12. Myyntisaamisissa heijastuu liikevaihdon kasvu sekä suurasiakkaille myönnetty pidentetyt 60 päivän maksuajat.
13. Rahavarat ovat lisääntyneet nostetun lisälainan sekä tiukemman kulukontrollin takia.
14. Omassa pääomassa ei ole muita muutoksia kuin tilikauden tulos.
15. Yhtiö on nostanut 4 miljoonaa euroa lisää lainaa investointien ja uuden tuotekonseptin lanseerauksen ja investointien takia entistä pidemmällä maksuajalla. Pankki on asettanut lainalle kovenanttiehdoksi, että omavaraisuusaste pitää olla yli 2,0 %. Lainan korko on 4,8 %. Lisäksi liiketoimintakaupan yhteydessä yhtiölle siirtyi noin 4 miljoonan Turkin liiran (noin 2.0 miljoonaa euroa) suuruinen suojaamaton valuuttalaina.
16. Ostovelat ovat kasvaneet samasta syystä kuin ostokulut. Siirtovelkojen kasvuun vaikuttaa merkittävästi liiketoimintakaupan maksamattoman loppukauppasumman jaksoitus. Kauppakirjassa määriteltiin loppukauppahinta suuremmaksi kuin välittömästi maksettu osuus kauppahinnasta, mikä ei budjettia tehtäessä ollut tiedossa.

Tehtävä 2 (80 min.)

Toimit Investointitehdas Oy:n tilintarkastajan apulaisena. Investointitehdas Oy:n yhtiöjärjestyksen toimialamääräyksen mukaan yhtiön tehtävänä on sen kanssa yhteistoimintasopimuksen tehneiden, konsultointitoimintaa harjoittavien osakasyhtiöiden palvelujen markkinointi sekä osakasyhtiöiden tarvitsemien hallintopalvelujen tuottaminen. Investointitehdas Oy:n tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, vaan tuottaa markkinointi- ja hallintopalvelut osakasyhtiöilleen mahdollisimman tehokkaasti.

Investointitehdas Oy:n omistivat alun perin yhtiössä työskentelevät konsultit, jotka muodostivat kukin erikseen itsenäisen tulosityksikön yhtiön sisäisessä laskentatoimessa. Investointitehdas Oy:n toimintaa muutettiin muutamia vuosia sitten siten, että tulosityksiköt yhtiöitettiin ja näin syntyneet seitsemän yhtiötä (osakasyhtiöt) jatkoivat Investointitehdas Oy:n liiketoimintaa. Osakasyhtiöt omistavat Investointitehdas Oy:n osakkeet. Järjestelyn yhteydessä eräs osakasyhtiöistä Investment & Innovations Oy (jäljempänä I&I) sai 525 Investointitehdas Oy:n osaketta ja siitä tuli yhtiön suurin osakkeenomistaja. Investointitehdas Oy:llä on kaikkiaan 1 500 nimellisarvotonta osaketta.

Investointitehdas Oy:n ja sen osakasyhtiöiden välisistä suhteista on sovittu Investointitehdas Oy:n ja sen kaikkien osakasyhtiöiden välisessä yhteistoimintasopimuksessa. Sopimuksen voimassaolo on edellytyksenä sille, että osakasyhtiö voi käyttää hyväkseen Investointitehdas Oy:n tuottamia markkinointi- ja hallintopalveluja. Investointitehdas Oy:n tulot muodostuvat palvelumaksuista, joita osakasyhtiöt suorittavat yhteistoimintasopimuksen perusteella. Yhtiön liikevaihto tilikaudelta 1.1. - 31.12.2009 oli 356 411 euroa ja voitto 1 032 euroa.

Investointitehdas Oy:n yhtiöjärjestyksessä on määrätty, että yhtiön hallituksessa on seitsemän varsinaista jäsentä, jotka valitsee yhtiökokous. Osakasyhtiöt olivat tehneet keskenään Investointitehdas Oy:n hallinnointia koskevan sopimuksen, jonka mukaan jokaisella osakasyhtiöllä on oikeus nimetä yksi jäsen yhtiön hallitukseen.

Osakasyhtiöiden kesken on ollut kiistaa asiakkuuksista ja siitä, millä edellytyksillä eri osakasyhtiöt voivat markkinoida palvelujaan toistensa asiakkaille. Kiistojen kärjistyttyä Investointitehdas Oy:n hallitus päätti toukokuussa 2009 yksipuolisesti purkaa yhteistoimintasopimuksen I&I:n osalta. I&I joutui tämän seurauksena muuttamaan pois Investointitehdas Oy:n toimitiloista eikä I&I voi enää käyttää hyväkseen Investointitehdas Oy:n hallinnointi- tai markkinointipalveluja.

Kesäkuussa 2009 pidetyssä Investointitehdas Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa I&I:n ehdotuksesta varsinaisessa yhtiökokouksessa valittu hallituksen jäsen erotettiin Investointitehdas Oy:n hallituksesta I&I:n vastustuksesta huolimatta. Tilalle valittiin uusi jäsen, jonka valintaa I&I vastusti.

Investointitehdas Oy:n hallitus alkoi valmistella tämän jälkeen yhtiön osakepääoman korottamista. Osakeannissa Investointitehdas Oy:n osakkeenomistajille tarjottaisiin merkittäväksi osakeomistustensa suhteessa 1 500 uutta osaketta 600 euron kappalehintaan siten, että yhdellä vanhalla osakkeella voisi merkitä yhden uuden osakkeen. Osakeannissa merkitsemättä mahdollisesti jäävät osakkeet tarjottaisiin muiden osakkeenomistajien merkittäviksi vanhan osakeomistuksen suhteessa. I&I:n tiedusteltua osakeannin syytä Investointitehdas Oy:n hallitus oli vastannut varoja tarvittavan yhtiön taloudellisen tilan vahvistamiseen ja strategian toteuttamiseen.

Investointitehdas Oy:n osakasyhtiön I&I:n hallituksen puheenjohtaja on ottanut yhteyttä Investointitehdas Oy:n tilintarkastajaan, jonka avustajana toimit. Hallituksen puheenjohtaja on pyytänyt tilintarkastajaa tarkastamaan, ovatko yhtiön viimeaikaiset toimet olleet lain mukaisia. Tilintarkastaja vastasi I&I:n hallituksen puheenjohtajalle, että tilintarkastajan tehtävänä on suorittaa yhtiön hallinnon tarkastus tilintarkastuslain mukaisesti, mutta tilintar-

kastaja ei voi ottaa vastaan yhtiön kustannuksella toimeksiantoja yksittäisiltä osakkeenomistajilta. Tiedät, että Investointitehdas Oy:n talous on erinomaisessa kunnossa. Tilintarkastaja pyysi sinua selvittämään asiaa yhtiön hallinnon tarkastusta varten. Tilintarkastajan keskusteltua Investointitehdas Oy:n hallituksen puheenjohtajan kanssa ilmeni, että edellä mainitut seikat tapahtumien kulusta pitävät paikkansa. Käytännössä osakeannilla kerättävät varat menevät Investointitehdas Oy:n tulevana vuosina suoritettaviin markkinointitoimenpiteisiin.

Tehtävä

1. Kerro, miten Investointitehdas Oy:n hallituksen osakeantisuunnitelman lainmukaisuutta on arvioitava yhtiöoikeudellisin perustein.
2. Kerro, miten Investointitehdas Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa kesäkuussa 2009 tehdyn hallituksen jäsenen erottamista ja uuden jäsenen valitsemista koskevan päätöksen lainmukaisuutta on arvioitava yhtiöoikeudellisin perustein.

Tehtävä 3 (80 min.)

Auto-konsernin päätoimialat ovat autojen valmistus, niiden kauppa ja markkinointi. Konsernin pääliiketoiminta-alueita ovat Pohjois-Amerikka, Eurooppa sekä Aasia. Konserniin kuuluu yhteensä 12 yritystä. Konsernin emoyritys Auto Oyj perustettiin vuonna 1972. Konsernin palveluksessa on 450 henkilöä. Yhtiö on noteerattu Helsingin pörssissä. Auto Oyj:n tilikausi on kalenterivuosi ja yhtiöllä on 350 osakkeenomistajaa. Auto Oyj laatii IFRS-konsernitilinpäätöksen tilikaudelta, joka päättyy 31.12.2010.

Auto Oyj on tekemässä yrityshankintaa syyskuussa 2010. Due diligence -prosessissa on tullut esille seuraavia seikkoja kohdeyhtiö Laakeri Oy:stä, joiden käsittelyistä yhtiön talousjohtaja Antti Raavas ja yrityskaupoista vastaava juristi Eero Avulias haluavat keskustella tilintarkastajan kanssa. Toimit päävastuullisen tilintarkastajan HTM Tuula Holmin avustajana ja hän on pyytänyt sinut mukaan palaveriin, jossa käsitellään IFRS-asioita.

Vastaa lyhyesti seuraaviin kysymyksiin soveltaen IFRS-standardeja. Viittaa vastauksessa standardin kohtaan ja esitä myös tehtävät kirjaukset muodossa per tili an tili. Oikaisukirjauksia ei tarvitse tehdä.

- a) Auto Oyj suunnittelee siirtävänsä osan tuotannostaan ostettavaan Laakeri Oy:öön. Auto Oyj:n tarkoituksena on siirtää hankinnan yhteydessä myös koneita Laakeri Oy:n taseeseen ja kouluttaa Laakeri Oy:n henkilöstöä käyttämään näitä uusia koneita. Kuinka Auto Oyj:n tulee käsitellä siirto- ja koulutuskuluja konsernitilinpäätöksessä?
- b) Auto Oyj:llä on tarkoitus rahoittaa kohdassa a) mainittu hankinta Laakeri Oy:stä osakeannilla ja uuden lainan nostamisella. Kokonaisuutena hankinnasta aiheutuvat transaktiokulut ovat yhteensä talousjohtajan arvion mukaan noin 2,5 miljoonaa euroa. Osakeannista aiheutuvat kulut ovat 10 % näistä transaktiokuluista ja uuden lainan nostamisesta aiheutuvat kulut ovat 20 % transaktiokuluista. Loput hankinnasta aiheutuneista transaktiokuluista ovat erilaisia due diligence kuluja, lakimiesten sopimuskuluja jne. Talousjohtaja Antti Raavaan mukaan Auto Oyj aktivoi kaikki transaktiokulut osaksi osakkeiden hankintamenoa ja IFRS-konsernitilinpäätöksessä osaksi hankintahintaa. Kuinka transaktiokuluja tulee käsitellä IFRS-tilinpäätöksessä?
- c) Laakeri Oy rahoittaa myös asiakkaiden tekemiä autokauppoja. Kaupasta noin 1/3 tehdään sopimusehdoilla, joiden mukaan kohde on velvollinen ostamaan autot takaisin sopimuskauden päätyttyä viiden vuoden kuluttua. Kauppahinta on 35-45 % auton alkuperäisestä kauppahinnasta riippuen sopimuskaudella ajettavista kilometreistä. Autonostajalla on viiden vuoden kuluttua oikeus myös lunastaa auto vastavasta arvosta tai tehdä uusi rahoitussopimus. Kuinka tällaiset sopimukset tulee käsitellä IFRS-tilinpäätöksessä?
- d) Laakeri Oy:ssä vaihto-omaisuuden arvo lasketaan FAS:n mukaisesti eli vaihto-omaisuuden arvoksi merkitään hankintahinta, sitä alempi myyntihinta tai jälleenhankintahinta. Kuinka yrityshankinnan yhteydessä vaihto-omaisuus arvostetaan? Entä voiko hankkija myöhemmissä tilinpäätöksissä noudattaa edellä esitettyä arvostusperiaatetta?
- e) Osa Laakeri Oy:tä koskevasta kauppahinnasta on tarkoitus maksaa myyjille myöhemmin. Myyjät ovat Laakeri Oy:n työntekijöitä. Auto Oyj harkitsee kauppahinnan maksamista osakkeilla tai rahana. Mitä seikkoja lisäkauppahinnan maksamisessa tulee huomioida?

HTM-TUTKINTO 4.9.2010

2-OSA

TILINTARKASTUSKERTOMUS JA TILINTARKASTAJAN MUU RAPORTOINTI (4 h)

Ratkaise seuraavat tehtävät (1–2) voimassa olevien säädösten sekä hyvän tilintarkastustavan ja hyvän kirjanpitoavan perusteella, ellei tehtävästä muuta ilmene. Perustele vastauksesi, jos tehtävästä ei muuta ilmene. Tutustu myös kunkin tehtävän yhteydessä annettuihin vastaamisohjeisiin.

Tehtäviin voi vastata KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaisemien ajantasaisten Tilintarkastusalan standardit ja suositukset tai Kansainväliset tilintarkastus- ja laadunvalvontastandardit -teosten mukaisesti. Vastauksissa tilintarkastajan raportit voi laatia KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n julkaisemaan Tilintarkastusalan kertomukset ja lausunnot -teokseen sisältyvien mallien mukaisesti.

Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tekstissä esiintyvät yritykset, henkilöt ja tunnistetiedot ovat kuvitteellisia. Tehtävien yhteydessä esittämättömillä hallinto- ja kirjanpitoasiakirjoilla tai tehtävässä mainituilla, mutta esittämättömillä liitteillä ei ole merkitystä tehtävien ratkaisussa. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tilinpäätöslukuja on esitetty joissakin kohdissa pyöristettyinä. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, mille viikonpäiville päivämäärät sijoittuvat.

Arvostelussa ei anneta pisteitä tuloslaskelman, taseen tai rahoituslaskelman teknisiä yhteenlaskutoimituksia koskevista seikoista. Vastatessasi voit luottaa siihen, että tehtävän taustatiedoissa esitetyt asiat (s. 2-4) ovat oikein. Vastausten arvostelussa voi saada plus- ja miinuspisteitä. Tehtävissä vaadituissa raporteissa olevista kielioppi- tai kirjoitusvirheistä sekä esitystapaa koskevista virheistä voi saada miinuspisteitä.

Käytä tehtäviin vastatessasi tietokoneen työpöydältä ”HTM-tutkinto” -kansion ”2-osa Del 2” alakansiosta löytyviä vastauspohjia. Tehtävät tallennetaan käyttämällä tallennusnimessä tehtävän otsikkoa ja vastaajan tunnistenumeroa. Esimerkiksi kokelas, jonka tunnistenumero on 123456, tallentaa vastauksensa seuraavasti:

2-osa Tehtävä 1_123456

2-osa Tehtävä 2_123456 jne.

Tehtävämonistetta ei tarvitse palauttaa.

Taustatiedot

Metallikumppanit Oy on Etelä-Suomessa toimiva metallialan alihankintayritys. Yhtiö valmistaa pääasiassa hiilikarkaisuteräksestä alihankintana koneiden ja moottoreiden osia. Noin 30 % tuotannosta menee vientiin. Mikko Puuhakas on toimitusjohtaja ja hänen sisarensa Maija Uuttera vastaa taloushallinnosta. Edellisten serkut Pekka Puuhakas vastaa tuotannosta ja Paavo Puuhakas markkinoinnista. Kaikki osakkaat ovat Metallikumppanit Oy:n hallituksessa. Hallituksen puheenjohtajana toimii Paavo Puuhakas vanhimpana ja pisimpään yhtiön palveluksessa olleena. Kukin heistä omistaa 25 % yhtiön osakkeista.

Metallikumppanit Oy ostaa raaka-aineensa karkeina aihioina suoraan teräksen valmistajilta. Yritys on kahtena edellisenä vuonna investoinut CNC-ohjattuihin jrsijöihin, hienosädeplasmaleikkureihin ja robotteihin sekä kuljettimiin noin 1 500 000 euroa. Lisäksi yhtiö aloitti uuden toiminnanohjausjärjestelmän hankkimiseen tähtäävät valmistelut. Sopivimman toiminnanohjausjärjestelmän kartoittamiseksi teetettiin 25 000 euroa maksanut konsulttiselvitys viidestä eri vaihtoehdosta. Konsultin lasku ja Mikko Puuhakkaan siihen liittyvä selvitys konsulttikulujen aktivointiperusteista ovat tehtävän liitteenä.

Investoinnit ajoittuivat suhdanteita ajatellen kuitenkin erityisen huonosti. Kun kone- ja laiteinvestoinnit valmistuivat 30.6.2009 päättyneen tilikauden lopulla, taantuma leikkasi 40 % yhtiön liikevaihdosta ja kapasiteetin käyttöasteesta. Investointeihin saatiin Tekesiltä avustusta 35 000 euroa ja TE-keskukselta saatiin työntekijöiden koulutukseen avustusta 100 000 euroa. Avustukset on saatu ja tuloutettu liiketoiminnan muihin tuottoihin 30.6.2010 päättyneellä tilikaudella. Suunniteltuja 8 vuoden tasapoistoja investoinneista ei vielä tehty 30.6.2009 päättyneellä tilikaudella, koska valmistuminen ja koulutusvaiheen päättymisen ajoittuivat tilikauden lopulle.

Metallikumppanit Oy:n asiakkaita ovat pääasiassa olleet erilaisten investointihyödykkeiden valmistajat ja heihin lama on vaikuttanut kaikkein voimakkaimmin. Asiakasmenetysten vuoksi yhtiöllä on varastossa noin 60 000 euron arvosta puolivalmisteita, joita ei todennäköisesti pystytä myymään tai niiden uudelleentyöstäminen maksaa noin puolet tuotteiden inventointihinnasta.

Metallikumppanit Oy:ssä on toteutettu lomautuksia ja irtisanomisia 30.6.2010 päättyneellä tilikaudella. Lomautukset ovat perustuneet työn tilapäiseen vähentymiseen, mutta irtisanomisissa on huomioitu myös tuottavuuden parantuminen investointien myötä. Lomautettuna on ollut keskimäärin 30 % henkilöstöstä. 2 työntekijää ja 1 toimihenkilö on irtisanottu toukokuun 2010 lopussa. Koska irtisanotuille ei ole ollut osoittaa työtä, heillä ei ole ollut työntekemisvelvoitetta irtisanomisaikana. Keskimääräinen irtisanomisaika on 5 kuukautta. Irtisanomisilla lasketaan säästettävän palkkoina ja palkkojen sivukuluina 81 600 euroa vuodessa.

Tiettyjä suunnitteluosastolla työskenteleviä avainhenkilöitä on työllistetty kehittämisprojekteilla. Heille annettiin vapaat kädet suunnitella yritykselle jokin oma tuote, jolla yritys voisi vähentää riippuvuuttaan päämiehistään. Tekesille on tehty tuotekehitysavustushakemukseen tehtävän liitteen mukainen kuvaus kehityshankkeesta. Yhtiö on tilinpäätöksessä 30.6.2010 aktivoinut kehittämishankkeeseen käytettyjä palkkakustannuksia sivukuluineen 110 000 euroa ja materiaalikustannuksia 20 000 euroa. Kustannuksista 30 000 euroa syntyi jo edellisellä tilikaudella, mutta tuolloin ei ollut vielä varmuutta kehittämishankkeen onnistumisesta. Näin ollen kuluja ei silloin aktivoitu. Edellisen, 30.6.2009 päättyneen, tilikauden kulujen osalta aktivointi on tehty voittovaroja oikaisemalla. Poistoja ei ole tehty, koska hanke on vielä keskeneräinen. Yhtiö ei ole aktivoinut aikaisemmin kehittämiskustannuksia ja suunnitelman mukainen poisto-aika on 5 vuotta hankkeen valmistumisesta. Tilinpäätöstarastukseen mennessä Tekesin päätöstä ei ollut vielä saatu. Sähköpostilla on saatu kuitenkin ilmoitus, että jos sijoittajien lupaukset pitävät, Tekes tulee myöntämään avustuksen hakemuksen mukaisesti. Sijoitussitoumukset onkin lähetetty juuri tiedoksi Tekesille.

Kaikki investointeihin, henkilöstösäästöihin ja kehittämishankkeisiin liittyvät päätökset on tehty yhtiön hallituksessa yksimielisesti, mutta kiristynyt taloudellinen tilanne on kiristänyt osakkaiden välejä. Osakkaat ovat leikanneet omia palkkojaan 30 %, millä on säästetty kesäkuun 2010 lopussa päättyneellä tilikaudella 100 000 euroa. Tarkoitus on kuitenkin maksaa nämä palkat myöhemmin, kun ajat paranevat. Olet tarkastanut hallituksen kokouspöytäkirjasta, että palkkojen leikkaamisesta on päätetty hallituksessa ja samalla on todettu niiden korvaamisesta myöhemmin.

Osakkaiden välejä on kiristänyt erityisesti 30.6.2010 päättyneen tilikauden lopulla tehty kiinteähintainen ostosopimus pääraaka-aineen eli teräksen osalta. Liitteenä olevasta hallituksen pöytäkirjasta ilmenee sopimuksen keskeinen sisältö ja erimielisyyden syyt.

Osakkaiden välejä on hiertänyt myös sijoitusmielessä hankitut osakkuusyhtiön osakkeet. Yhtiö lähti Mikko Puuhakaan aloitteesta osakkaaksi hydraulikka-alan yritykseen Hydraulikka Oy:öön. Sijoituksen tilannetta on käsitelty hallituksen kokouksessa, jonka pöytäkirja on tehtävän liitteenä.

Osakkaiden väliset erimielisyydet ovat kantautuneet myös rahoittajien tietoon. Tämä on johdannut siihen, että pankit eivät ole suostuneet lykkäämään jo ennen tilikauden päättymistä erääntyneiden lyhennysten maksua. Tilannetta on käsitelty 31.8.2010 pidetyssä hallituksen kokouksessa, jonka pöytäkirja on tehtävän liitteenä. Pekka Puuhakas on tarkastuspäivän 4.9.2010 aamuna ilmoittanut, että pankin edellyttämät kolmen seuraavan vuoden tulos- ja tase-ennusteet ovat jo varsin pitkällä. Hallituksen on tarkoitus käsitellä niitä alustavasti jo seuraavassa kokouksessa kahden viikon kuluttua. Pekka Puuhakas sanoi myös keskustelleensa pankinjohtajan kanssa ja tulleet siihen tulokseen, että kyseessä on lähinnä muodollisuus ja lyhennysten siirto on näin ollen varma. Samalla on tarkoitus sopia kaikkien alkaneen tilikauden lyhennysten siirtämisestä laina-ajan loppuun. Tämä on hänen mukaansa jo huomioitu tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöksessä 1.7.2009–30.6.2010 yhtiö on Maija Uutteran mukaan päättänyt huomioida kapasiteetin käyttöasteen siten, että suunnitelman mukaisia poistoja leikataan kapasiteetin vajaakäytön verran eli 40 % muiden kuin tasapoistettavien hyödykkeiden osalta. Tämä parantaa päättyneen tilikauden tulosta 100 000 euroa.

Lisäksi tilinpäätökseen 30.6.2010 on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin ja siirtosaamiisiin riidanalainen vahingonkorvaussaatava 70 000 euroa, joka perustuu raaka-ainevirheeseen. Asiaa on käsitelty hallituksen kokouksessa, jonka pöytäkirja on tehtävän liitteenä.

Myyntireskontran mukaisista myyntisaamisista noin puolet eli 550 000 euroa on tilinpäätöshetkellä erääntyneitä. Yhtiön normaali maksuehto on 30 päivää netto. Yhtiö on päättänyt arvioimaan todennäköisiä luottotappioita asiakaskohtaisesti seuraavilla periaatteilla:

Kotiutumisen todennäköisyys	Määrä euroa	Arvostus nimellisarvosta (%)	Taseessa euroa
A) Ei erääntyneet:			
100 %	550 000	100 %	550 000
B) Erääntyneet:			
80 %	300 000	100 %	300 000
60 %	100 000	100 %	100 000
40 %	50 000	40 %	20 000
20 %	50 000	20 %	10 000
0 %	50 000	0 %	0

Vuoden 2009 marraskuussa pidetty yhtiökokous on valinnut tilintarkastajaksi HTM-yhteisö Tilitaiturit Oy:n. Vastuullisena tilintarkastajana toimii HTM Teemu Tarkka. Sinä toimit HTM Tarkan apulaisena.

Tehtävä 1

Mitä virheitä ja/tai puutteita esiintyy Metallikumppanit Oy:n kirjanpidossa, toimintakertomuksessa, tilinpäätöksessä ja/tai hallinnossa? Esitä mahdollisten virheiden ja/tai puutteiden rahan määrä, laatu ja yksityiskohtaiset perustelut johtopäätöksille. Esitä myös, miten virheet ja/tai puutteet voidaan korjata.

Ota vastauksessasi kantaa siihen, miten kukin havaitsemasi virhe tai puute vaikuttaisi tilintarkastajan raportointiin, ellei virhettä tai puutetta korjata. Laadi vastauksesi työpapereiden muotoon mallin mukaisesti siten, että työpapereista ilmenee tarkastettu asia, tarkastushavainto ja sen perusteltu arviointi sekä virheen ja/tai puutteen korjausmenettely. Esitä myös, pitääkö havainto tuoda esiin tilintarkastajan raportoinnissa, onko se tilintarkastuslain 15 §:n mukaiseen tilintarkastuskertomukseen otettava asia vai onko se muussa tilintarkastajan raportoinnissa esitettävä asia, ellei virhettä tai puutetta korjata.

VASTAUSMALLI

Metallikumppanit Oy:n tilintarkastus, tilikausi 1.7.2009–30.6.2010

Päiväys: 4.9.2010

Tarkastaja: 123456 (kokelaan tunnusnumero)

Tarkastettu asia	Tarkastushavainto, perusteltu arviointi ja korjausmenettely	Vaikutus raportointiin (Kerro mitä, missä ja miten raportoidaan, jos virhettä tai puutetta ei korjata)
<i>Esimerkkivastaus</i> 1. Toimintakertomus	<i>Esimerkkivastaus</i> Toimintakertomuksessa ei ole esitetty selostusta siitä, että yhtiöstä on tullut konsernin emoyhtiö tilikauden aikana OYL 8:7.1:n mukaan. Toimintakertomusta tulee korjata siten, että siihen lisätään osakeyhtiölain edellyttämä tieto.	<i>Esimerkkivastaus</i> Mikäli virhettä ei korjata, asia on raportoitava kirjallisesti hallitukselle.

Tehtävä 2

Laadi Metallikumppanit Oy:n tilintarkastajan allekirjoitettavaksi täydelliset ja tänään päivätyt:

a) tilintarkastuskertomus ja

b) tilinpäätösmerkintä

edellyttäen, että yhtiön kirjanpitoa, hallintoa ja tilinpäätösasiakirjoja ei miltään osin muuteta.

Sisällysluettelo

LIITE 1: Metallikumppanit Oy:n tasekirja 1.7.2009–30.6.2010

TOIMINTAKERTOMUS.....	8
TULOSLASKELMA	9
TASE	10
RAHOITUSLASKELMA.....	12
LIITETIEDOT	13
TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET	17
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	17
LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA SEKÄ SÄILYTYSTAVOISTA	18

LIITE 2: Muu tarkastuksessa käytettävissä oleva aineisto

Konsulttitoimisto Taavi Terävä Oy:n lasku 31.5.2010.....	20
Metallikumppanit Oy:n liite avustushakemukseen	21
Metallikumppanit Oy:n hallituksen kokouksen 31.8.2010 pöytäkirja	22

HMT-TUTKINTO 4.9.2010

LIITE 1

2-OSA

TILINTARKASTUSKERTOMUS JA TILINTARKASTAJAN MUU RAPORTOINTI

Metallikumpanit Oy:n tasekirja 1.7.2009–30.6.2010

Metallikumppanit Oy
Konepajankatu 101
22310 METSOLA
120627-5

METALLIKUMPPANIT OY

TASEKIRJA

1.7.2009 - 30.6.2010

Metallikumppanit Oy

TOIMINTAKERTOMUS

Metallikumppanit Oy:n toimialana on korkealaatuisten metalliosien valmistus erilaisiin koneisiin ja moottoreihin. Yhtiöllä on kumppanuussopimuksia merkittävien koti- ja ulkomaisten kone- ja moottori-valmistajien kanssa. Tuotannosta noin 30 % menee vientiin.

Yhtiön liiketoiminnan volyyymi on päättyneellä tilikaudella laskenut merkittävästi maailmanlaajuisen taantuman vuoksi. Yhtiö on pyrkinyt reagoimaan liikevaihdon laskuun sopeuttamalla kustannuksia, mutta tässä ei ole täysin onnistuttu.

Maksuvalmius on ollut heikko eikä yhtiö ole pystynyt suoriutumaan kaikista lainojen lyhennyksistä niiden erääntyessä. Yhtiö on neuvotellut rahoittajien kanssa lainojen lyhennysten siirtämisestä laina-ajan loppuun. Neuvottelut ovat vielä tilinpäätöshetkellä kesken. Tästä syystä alkaneen tilikauden osalta on lainaehto mukaiset lyhennykset esitetty pitkäaikaisina lainoina.

Yhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut ovat seuraavat

	2009–2010	2008–2009	2007–2008
Liikevaihto (Te)	25 524	42 880	46 447
Liiketulos (Te)	-175	96	229
Liiketulos-%	-0,69	0,22	0,49
Omavaraisuusaste-%	2,15	4,5	12,8
Oman pääoman tuotto -%	-88,4	6,1	7,8

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön johto arvioi, että taantuman vaikutus heikkenee vuoden 2011 alusta lähtien, sillä matala korkotaso on vähitellen nostamassa kone- ja laiteinvestointeja. Tästä syystä liikevaihdon ennakoidaan kasvavan alkaneella tilikaudella ja tavoitteena on positiivinen tulos.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Yhtiö on päättyneellä tilikaudella panostanut voimakkaasti omien tuotteiden kehittämiseen.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Taantuman jatkuminen voi edellyttää yhtiöltä lisää kustannusten sopeuttamistoimia ja korkotason nousu voi lisäksi vaikeuttaa luottoehto uuden neuvottelua.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Hallitus esittää, että tilikauden tappio siirretään voittovaroihin ja että osinkoa ei jaeta.

Yhtiön osakkeet

Yhtiöllä on 10 000 osaketta, joista kukin oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Metallikumppanit Oy**TULOSLASKELMA**

€

	1.7.2009 - 30.6.2010		1.7.2008 - 30.6.2009	
LIIVEVAIHTO	25 523 502,07		42 880 120,89	
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos lisäys (+) vähennys (-)	84 000,00		25 000,00	
Liiketoiminnan muut tuotot	205 000,00		0,00	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-20 333 138,82		-35 696 596,04	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	203 897,86		1 073 693,28	
Ulkopuoliset palvelut	<u>-364 080,86</u>	-20 493 321,82	<u>-598 747,08</u>	-35 221 649,84
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 540 300,30		-3 772 535,82	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-404 405,11		-650 479,42	
Muut henkilösivukulut	-146 790,25	-3 091 495,66	-218 029,24	-4 641 044,48
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-294 813,45		-308 880,16
Liiketoiminnan muut kulut		-2 108 166,38		-2 637 164,93
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-175 295,24		96 381,48	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot	130,62		4 231,69	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	<u>-100 675,17</u>	-100 544,55	<u>-64 503,10</u>	-60 271,67
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-275 839,79		36 109,81	
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA	-275 839,79		36 109,81	
Välittömät verot		-20,08		-9 388,55
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-275 859,87		26 721,26	

Metallikumppanit Oy**TASE**

€

VASTAAVAA	30.6.2010	30.6.2009
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	155 000,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 626 054,17	1 920 867,62
Sijoitukset		
Osakkuusyhtiöosakkeet	200 000,00	200 000,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 981 054,17	2 120 867,62
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	3 198 697,86	2 994 800,00
Keskeneräiset tuotteet	1 910 557,12	1 826 557,12
Vaihto-omaisuus yhteensä	5 109 254,99	4 821 357,12
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 318 979,64	1 851 841,65
Muut saamiset	15 914,32	632 879,75
Siirtosaamiset	375 753,14	117 383,09
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 710 647,10	2 602 104,49
Rahat ja pankkisaamiset	12 198,76	140 410,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 832 100,85	7 563 872,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 813 155,02	9 684 739,77

Metallikumppanit Oy**TASE**

€

VASTATTAVAA	30.6.2010	30.6.2009
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	8 000,00	8 000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	456 971,36	400 250,10
Tilikauden voitto (tappio)	-275 859,87	26 721,26
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	189 111,49	434 971,36
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 648 800,00	6 348 200,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yht.	6 648 800,00	6 348 200,00
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	548 880,00
Ostovelat	1 379 974,67	1 648 465,97
Muut velat	267 244,20	316 349,93
Siirtovelat	328 024,66	387 872,51
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	1 975 243,53	2 901 568,41
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 624 043,53	9 249 768,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 813 155,02	9 684 739,77

Metallikumppanit Oy**RAHOITUSLASKELMA**

€

	1.7.2009 - 30.6.2010	1.7.2008 - 30.6.2009
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	-275 839,79	36 109,81
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	294 813,45	308 880,16
Rahoitustuotot ja -kulut	100 544,55	60 271,67
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	119 518,21	405 261,64
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	584 969,70	-112 310,28
Lyhytaikaisten korollisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	306 487,69	-23 776,72
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-287 897,87	-1 098 693,28
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-377 444,88	1 354 234,55
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-548 880,00	253 473,09
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-203 247,15	778 189,00
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-100 675,17	-64 503,10
Saadut korot liiketoiminnasta	130,62	4 231,69
Maksetut välittömät verot	-20,08	-8 784,85
Liiketoiminnan rahavirta	-303 811,78	709 132,74
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-127 200,10	-1 578 191,09
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	2 200,10	4 088,39
Investointien rahavirta	-125 000,00	-1 574 102,70
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	300 600,00	900 000,00
Rahoituksen rahavirta	300 600,00	900 000,00
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-128 211,78	35 030,04
Rahavarat tilikauden alussa	140 410,54	105 380,50
Rahavarat tilikauden lopussa	12 198,76	140 410,54

Metallikumppanit Oy

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Käyttöomaisuus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokaudesta alkaen. Kehittämismenojen osalta poistoja ei ole tehty, koska hankkeet ovat vielä kesken.

Poistoajat ovat seuraavat:

Kehittämismenot	5 vuotta
Tuotantokoneet	8 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Kuljetuskalusto	7 vuotta
Muu kalusto	3 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteen mukaisesti muuttuvaan hankintamenoon tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen luovutushintaan.

Metallikumppanit Oy**Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**

€

1. Liikevaihto	1.7.2009-30.6.2010	1.7.2008-30.6.2009
Kotimaa	17 865 951,47	30 016 084,62
Vienti	7 657 550,60	12 864 036,27
Liiketoiminnan muut		
2. tuotot		
Investointiavustus	35 000,00	0,00
Koulutustuki	100 000,00	0,00
Vahingonkorvaus	70 000,00	0,00
Yhteensä	205 000,00	0,00
3. Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin ja henkilöstökulut		
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin		
Toimihenkilöitä	11	15
Työntekijöitä	54	75
Yhteensä	65	90
Henkilöstökulut		
Palkat	2 540 300,30	3 772 535,82
Luontoisedut	33 800,00	38 500,00
Eläkkeet ja eläkevakuutusmaksut	404 405,11	650 479,42
Henkilösivukulut	146 790,25	218 029,24
Yhteensä	3 125 295,66	4 679 544,48
4. Suunnitelman mukaiset poistot		
Koneet ja kalusto	294 813,45	308 880,16
Yhteensä	294 813,45	308 880,16
5. Tilintarkastajien palkkiot		
HTM-yhteisö Tilitaiturit Oy		
Maksetut tilintarkastus-		
palkkiot	5 800,00	6 500,00
Veroneuvonta	1 100,00	
Muu neuvonta		870,00
Yhteensä	6 900,00	7 370,00

Metallikumppanit Oy**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**

€

6. Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	30.6.2010	30.6.2009
--	------------------	------------------

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.7.	0,00	0,00
Lisäykset	155 000,00	0,00
Hankintameno 30.6.	155 000,00	0,00
Kirjanpitoarvo 30.6.	155 000,00	0,00

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.7.	6 783 465,97	5 247 665,90
Lisäykset	2 200,10	1 578 191,07
Vähennykset	-2 200,10	-42 391,00
Hankintameno 30.6.	6 783 465,97	6 783 465,97
Kertyneet sumupoistot	5 157 411,80	4 862 598,35
Kirjanpitoarvo 30.6.	1 626 054,17	1 920 867,62

Osakkeet ja osuudet

Hankintameno 1.7.	200 000,00	200 000,00
Hankintameno 30.6.	200 000,00	200 000,00

7. Siirtosaamisten olennaiset erät

	30.6.2010	30.6.2009
--	------------------	------------------

Vakuutusmaksut	38 337,22	35 898,40
Verojaksotus	80 279,00	78 468,93
Vahingonkorvaussaaminen	70 000,00	0,00
TyEI-vakuutusmaksun tasaus	80 376,20	0,00
Muut	106 760,72	3 015,76
	<u>375 753,14</u>	<u>117 383,09</u>

Metallikumppanit Oy**Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**

€

8. Oma pääoma	30.6.2010	30.6.2009
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.7.	8 000,00	8 000,00
Osakepääoma 30.6.	8 000,00	8 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	8 000,00	8 000,00
Voitto/tappio ed. tilikausilta 1.7.	426 971,36	400 250,10
Kehittämiskulujen aktivointi 2008	30 000,00	0,00
Voitto/tappio ed. tilikausilta 30.6.	456 971,36	400 250,10
Tilikauden voitto/tappio	-275 859,87	26 721,26
Vapaa oma pääoma yhteensä	181 111,49	426 971,36
Oma pääoma yhteensä	189 111,49	434 971,36
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 30.6.		
Voitto edellisiltä tilikausilta	456 971,36	400 250,10
Tilikauden voitto / tappio	-275 859,87	26 721,26
Vapaa pääoma yhteensä	181 111,49	426 971,36
9. Siirtovelkojen olennaiset erät	30.6.2010	30.6.2009
Vuosilomapalkat	265 630,80	298 333,40
Jaksotetut työajan palkat	40 210,55	45 375,50
Muut	22 183,31	44 163,61
	328 024,66	387 872,51

Vakuudet ja vastuusitoumukset**Velat, joiden vakuudeksi annettu yrityskiinnityksiä**

	30.6.2010	30.6.2009
Rahalaitoslainat	6 648 800,00	6 897 080,00
Annetut kiinnitykset	9 500 000,00	9 500 000,00

Leasingsopimuksista maksettavat määrät

	30.6.2010	30.6.2009
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	15 380,25	12 800,50
Myöhemmin maksettavat	65 405,40	54 300,90
Yhteensä	80 785,65	67 101,40

Yhtiöllä on 20.6.2010 tehty kiinteähintainen ostosopimus pääraaka-aineesta.

Metallikumppanit Oy

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Metsola 25.9.2010

Paavo Puuhakas

Paavo Puuhakas
hallituksen puheenjohtaja

Mikko Puuhakas

Mikko Puuhakas
hallituksen jäsen
toimitusjohtaja

Pekka Puuhakas

Pekka Puuhakas
hallituksen jäsen

Maija Uuttera

Maija Uuttera
hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

(Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä laaditaan vastauspaperille tai vastaustiedostoon.)

Metallikumppanit Oy**LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA SEKÄ SÄILYTYSTAVOISTA**

Pääkirja		CD-romilla
Päiväkirja		CD-romilla
Pankkitositteet	tositelaji 1 ja 2	paperilla ja CD-romilla
Ostolaskut	tositelaji 4	paperilla ja CD-romilla
Myyntilaskut	tositelaji 5	CD-romilla
Muistiotositteet	tositelaji 9	paperilla ja CD-romilla
Palkkakirjanpito tositteineen	tositelaji 8	paperilla ja CD-romilla
Ostoreskontraerittelyt		paperilla ja CD-romilla
Myyntireskontraerittelyt		paperilla ja CD-romilla
Käyttöomaisuuskirjanpidon erittelyt		paperilla ja CD-romilla

HTM-TUTKINTO 4.9.2010

LIITE 2

2-OSA

TILINTARKASTUSKERTOMUS JA TILINTARKASTAJAN MUU RAPORTOINTI

Muu tarkastuksessa käytettävissä oleva aineisto

Konsulttitoimisto Taavi Terävä Oy:n lasku 31.5.2010

Konsulttitoimisto
Taavi Terävä Oy
 Tietokatu 10
 47280 Vampula

LASKU

31.5.2010

Metallikumppanit Oy
 Konepajankatu 101
 22310 METSOLA

TOIMINNANOHJAUSJÄRJESTELMÄN VALINTAAN LIITTYVÄ KONSULTAATIO

Konsultointipäivät 25 pv a´ 1 000 €=	25 000,00 €
Arvonlisävero 22 %	5 500,00 €
Maksettavaa yhteensä	30 500,00 €

Eräpäivä 14.6.2010

Mikko Puuhakkaan selvitys:

Konsultti perehtyi huolellisesti yhtiön eri prosesseihin sekä viiteen potentiaaliseen järjestelmään ja teki lyhyessä raportissa suosituksen valittavasta järjestelmästä. Hallitus ehti jo tehdä hankintapäätöksenkin, mutta hankintasopimusta ei vielä ole allekirjoitettu. Koska järjestelmähankinta on päätetty toteuttaa lähiaikoina, konsulttityön kustannukset on aktivoitu muihin aineettomiin hyödykkeisiin. Poistot aloitetaan, kun järjestelmä on käytössä. Poistoajaksi on arvioitu 5 vuotta.

SELVITYS TUOTEKEHITYSHANKKEESTA

Metallikumppanit Oy:n tuotekehitys- ja tuotanto-osaston työryhmässä seulottiin vuoden 2009 alussa vaihtoehtoja tuotekehityshankkeiksi. Toteuttamiskelpoisimmaksi osoittautui bensiinimoottoreihin soveltuva pakokaasujen takaisinkierrätysventtiili, joka polttoaineen ruiskutusjärjestelmään kytkettynä pienensi polttoaineen kulutusta noin 20 %.

Viiden hengen tiimi sai 30.6.2010 päättyneellä tilikaudella valmiiksi prototyypin, jota ehdittiin esitellä englantilaiselle moottoreiden kehitystyöhön erikoistuneelle yritykselle. Kyseinen yritys oli hyvin kiinnostunut ideasta ja teki kirjallisen tarjouksen, jossa se lupasi kehittää 400 000 euron korvauksesta prototyypistä johonkin tiettyyn automalliin soveltuvan tuotteen. Tuotetta voitaisiin tarjota autotehtaalle. Lisäksi yhtiö teki perusteellisen laskelman tuotto-odotuksista sekä idean kaupallisesta arvosta tällä hetkellä.

1) Laskelman mukaan tuotto-odotukset seuraaville 5 vuodelle ovat:

2011	50 000 euroa
2012	100 000 euroa
2013	150 000 euroa
2014	150 000 euroa
2015	100 000 euroa

Vuodesta 2015 lähtien tuotto-odotuksia laskee odotettavissa olevat kilpailevat tuotteet.

2) Tässä vaiheessa, kun kehitystyö on vielä kesken, idean kaupallinen arvo on erilaisista riskeistä johtuen noin 200 000 euroa.

Idean patentointi on kesken. Yhtiöllä ei tällä hetkellä ole omia resursseja kehittämistyön kustannusten kattamiseen. Pekka Puuhakas on kääntynyt asiassa muutaman hyvin tunnetun sijoittajan puoleen ja saanut noin 250 000 euron sijoitussitoumukset. Tällä perusteella yritys on jättänyt hakemuksen 150 000 euron tuotekehitysavustuksesta. Sijoitussitoumukset sekä tarjous tuotekehityksestä ja tuottolaskelmat voidaan tarvittaessa toimittaa käyttöönne.

Metsolassa 31.8.2010

Pekka Puuhakas
Pekka Puuhakas

Metallikumppanit Oy:n hallituksen kokouksen 31.8.2010 pöytäkirja

31.8.2010

HALLITUKSEN KOKOUS

Aika: 31.8.2010 klo 16.00

Paikka: Yhtiön kokoushuone, Metsola

Läsnä: Paavo Puuhakas, puheenjohtaja
Mikko Puuhakas
Pekka Puuhakas
Maija Uuttera, sihteeri

1 § Kokouksen avaus

Paavo Puuhakas avasi kokouksen.

2 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokouksen olevan laillinen ja päätösvaltainen.

3 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Päätettiin, että puheenjohtaja ja sihteeri tarkastavat ja allekirjoittavat pöytäkirjan.

4 § Raaka-aineiden kiinteähintainen ostositoumus

Todettiin, että hallituksessa keskusteltiin vuoden 2010 alkupuolella pitkään raaka-aineiden odotettavissa olevasta hintakehityksestä ja perehdyttiin Lontoon metallipörssiin (LME) asiantuntijoiden arvioihin. Taantuma oli pudottanut vuoden 2008 lopulla teräksen hinnan poikkeuksellisen alas ja se on pysynyt alhaisella tasolla siitä asti. LME:n asiantuntija-arvioissa kehoitettiin harkitsemaan kiinteähintaisia sopimuksia. Kolme neljästä hallituksen jäsenestä oli tuolloin sitä mieltä, että kiinteähintainen ostositoumus oli tässä tilanteessa paras tapa suojautua aivan lähiaikoina odotettavissa olevaa hintojen nousua vastaan. Sopimus tehtiin 20.6.2010 hieman markkinahintaa korkeammalla tasolla ja se kattaa noin puolet alkaneen tilikauden raaka-aineostoista nykyvolyymillä. Hallituksen jäsenistä Mikko Puuhakas vastusti sopimusta, koska hän ei uskonut nousun alkavan vielä seuraavan tilikauden aikana. Pöytäkirjaan 20.6.2010 on kirjattu hänen eriävä mielipiteensä.

Alkanut tilikausi on osoittanut, että Mikko Puuhakas oli oikeassa. Hinnat ovat päinvastoin edelleen laskeneet, joten ostositoumus on osoittautunut yhtiön kannalta hyvin epäedulliseksi. Markkinahinnan ja ostositoumuksen välisen hinnan erotus sovitulle volyymille johtaa Mikko Puuhakkaan mukaan noin 500 000 euron tappioon, joka hänen mielestään tulisi kirjata tilinpäätökseen pakollisena varauksena.

Maija Uttera ja Paavo Puuhakas ovat puolestaan laskeneet, että tuotekalkyylien mukaan tuotteiden katteet jäävät vielä nollassa. Näin ollen mitään varausta ei tarvitse tehdä. Mikko Puuhakas kuitenkin muistutti hallituksen jäseniä siitä, että tuotekalkyyli ei ota huomioon kaikkia kiinteitä kustannuksia tai pääomakuluja, joten tuotekalkyylin mukainen nolllakate tarkoittaa käytännössä tappioita. Mikko Puuhakkaan mielestä muut hallituksen jäsenet ovat tämän sopimuksen osalta korvausvastuussa yhtiölle, koska hallituksen jäsenet ovat huolimattomuudellaan aiheuttaneet yhtiölle vahinkoa. Mikko Puuhakas sanoi edellyttävänsä, että tilintarkastaja huomauttaa tilintarkastuskertomuksessa hallituksen jäseniä huolimattomuudesta ja vahingonkorvausvelvollisuudesta.

Hallitus päätti, että pakollista varausta ei kirjata. Lisäksi päätettiin mainita kiinteähintaisestä ostosopimuksesta tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Eriävä mielipide:

Mikko Puuhakkaan eriävänä mielipiteenä kirjataan, että hän ei edellä mainituilla perusteilla hyväksy sitä, että pakollista varausta ei kirjata, eikä hän pidä pelkkää sopimusmainintaa vastuissa riittävänä.

5 §

Lainojen lyhennysten siirtäminen

Maija Uttera kertoi, että seuraavat lyhennykset ovat erääntymässä lähiaikoina. Lainojen korot yhtiö on pystynyt hoitamaan. Pankit ovat edellyttäneet yhtiöltä selkeää suunnitelmaa niistä sopeuttamistoimista, joilla yhtiö aikoo selviytyä taantumasta. Suunnitelma vaatii pohjaksi tilinpäätöksen ja hallituksen yksimielisesti hyväksymät toimenpiteet. Pankit odottavat yhtiöltä tilinpäätöstietoja ja perusteltua ennustetta kolmelle seuraavalle vuodelle. Mikäli luottoja ei järjestellä uudelleen tai lyhennetä kolmen kuukauden kuluessa lyhennysten erääntymisestä, pankeille syntyy luottoehtojen mukaan mahdollisuus irtisanoa luotot kokonaan.

Päätettiin, että Mikko Puuhakas ja Maija Uttera laativat alustavan suunnitelman toimenpiteistä ja ennusteet seuraavaan hallituksen kokoukseen.

6 §

Hydrauliikka Oy:n osakkeiden arvostus tilinpäätöksessä

Sijoituksen alkuperäinen tarkoitus oli, että Metallikumppanit Oy ja Hydrauliikka Oy voisivat yhteistyössä kehittää omia tuotteita kun toinen yritys hallitsee mekaniikan ja toinen hydraulikan. Vähemmistöosuus (20 %) maksoi Metallikumppanit Oy:lle 200 000 euroa ja saadun tiedon mukaan Hydrauliikka Oy:n taloudellinen tilanne on hyvin vaikea. Kuluvan tilikauden tappio voi ennakkotietojen mukaan syödä koko oman pääoman. Tarkempaa tietoa on luvassa vasta kun Hydrauliikka Oy:n tilikausi päättyy 31.12.2010.

Hydrauliikka Oy on lähettänyt osakkailleen ennusteen kuluvasta tilikaudesta ja kolmesta seuraavasta tilikaudesta. Ennusteen mukaan kuluvan tilikauden tappion jälkeen oma pääoma on vain niukasti positiivinen ja kolme seuraavaa tilikautta olisivat jälleen parempia. Ennuste on saadun tiedon mukaan laadittu varovaisen vaihtoehdon mukaisesti.

Maija Uuttera on laatinut tuottoarvolaskelmat saatujen ennusteiden perusteella. Laskelman mukaan Hydraulikka Oy:n tuottoarvo on eri tuottovaatimuksilla seuraava:

Tuottovaatimus	Tuottoarvo
10 %	1 500 000 euroa
15 %	1 000 000 euroa
20 %	750 000 euroa

Koska osakkeiden tasearvo vastaa tällä hetkellä osakekannan tuottoarvoa 15 %:n tuottovaatimuksella, hallitus päätti, että osakkeiden arvostukseen ei tilinpäätöksessä tehdä muutoksia.

7 §

Vahingonkorvausvaatimus raaka-ainetoimittajalle

Pekka Puuhakas selosti, kuinka yhtiö joutui korvaamaan asiakkaalle raaka-ainevirheen vuoksi rikkoutuneen osan aiheuttamat vahingot. Yhtiön omalta vakuutusyhtiöltä saadun ohjeen mukaan kustannukset on laskutettu raaka-ainetoimittajalta, koska raaka-ainetoimittajalla on vakuutusyhtiön näkemyksen mukaan ensisijainen vastuu kustannuksista. Mikäli korvausta ei saada perittyä raaka-ainetoimittajalta tai sen vakuutusyhtiöltä, niin sen jälkeen voidaan hakea korvausta yhtiön omasta tuotevastuuvakuutuksesta. Tämä vaihtoehto on yhtiön kannalta parempi siksi, että korvaus on varma, mutta huonompi siksi, että sen oma tuotevastuuvakuutus ei kata välillisiä vahinkoja, joiden osuus tässä tapauksessa oli noin puolet koko vahingon määrästä.

Raaka-ainetoimittaja on yrittänyt kiistää vastuunsa. Raaka-ainetoimittajan vakuutusyhtiö ei ole suostunut antamaan mitään ennakkotietoa päätöksestään. Metallikumppanit Oy:n oman vakuutusyhtiön lakimies on perehtynyt sekä asiakkaalta saatuun selvitykseen raaka-aineen virheellisyydestä että raaka-ainetoimittajan vakuutusehtoihin. Metallikumppanit Oy:n käyttämän vakuutusyhtiön lakimies on sen jälkeen lähettänyt Pekka Puuhakalle sähköpostin, jonka mukaan korvauksen saamisen todennäköisyys on noin 80 %.

Todettiin, että hallitus pitää näin ollen täysimääräistä korvausta lähes varmana.

8 §

Kokouksen päättäminen

Paavo Puuhakas päätti kokouksen klo 18.15.

Paavo Puuhakas
Paavo Puuhakas

Maija Uuttera
Maija Uuttera